

Heinrich Witte

Hij was een markante botanicus en publicist. Geboren in 1829 in Rotterdam werd hij op 26-jarige leeftijd hortulanus van de Hortus Botanicus van Leiden.

In 1898 ging hij met pensioen en ging hij vervolgens in Bennekom wonen. Hij betrok het huis 'De Hulst' op de hoek Edeseweg/ Acacialaan.

In 1902 verscheen zijn 'Wandelgids voor Bennekom's omstreken', met daarin opgenomen een aantal prachtige plattegronden. Deze gids heeft Bennekom op de kaart gezet.

De wandelgids uit 1902 is de basis voor de wandeling over het landgoed Hoekelum. In hoofdstuk IV van het kleine boekje beschrijft hij zeer minutieus de pracht van het landgoed. Dat deed hij zeer gedetailleerd met een goed oog voor de historie, maar ook voor de fraaie natuur. Tijdens de wandeling ziet u op diverse locaties een beschrijving van de locatie vanuit de wandelgids, met oude foto's uit het begin van de 20^e eeuw.

De wandeling start bij de ingang van het landgoed bij de voormalige bosopzichterswoning nabij de Edeseweg (in vroeger tijden de grintweg). U volgt de pijlborden die onderweg zijn geplaatst. De wandeling is ruim 5 km lang en gaat over onverharde paden over het gehele landgoed. De A12 doorsnijdt het oorspronkelijke landgoed.

Het eerste deel van de wandeling betreft het gebied ten oosten van het kasteel. Het tweede deel van de tocht wandelen we door het bosgedeelte en het voormalige ziekenhuisterrein ten zuiden van de A12. Ook dit hele gebied was een onderdeel van het Landgoed Hoekelum.

Deze mooie wandeling brengt ons terug naar 1902. In een omgeving die danig gewijzigd is door de aanleg van de A12. Maar de schoonheid is er gelukkig niet verdwenen.

Wandeling over Landgoed Hoekelum

Beste wandelliefhebber,

De Historische Vereniging Oud-Bennekom bestaat 75 jaar. Dat vieren we graag samen met alle Bennekommers. Onze vereniging, met 1500 leden de grootste, heeft veel kennis vergaard over onze dorps historie.

Deze folder beschrijft een van de wandelingen uit de wandelgids 'Bennekom's Omstreken' van Heinrich Witte uit 1902 en laat u kennis maken met de omgeving, zoals hij die waarnam.

De wandeling is in eerste instantie helemaal verduidelijkt met pijlen, waarvan enkele met een nummer, daar vindt u bordjes met extra informatie. In de omschrijving vindt u die nummers steeds na de tekst, op deze manier: **(1)**

Veel plezier met deze jubileumwandeling!

IN HET VOETSPOR VAN HEINRICH WITTE

Wij beginnen de wandeling over het landgoed Hoekelum aan de Edeseweg 120 ter hoogte van de **bosopzichterswoning** bij de hoofdingang van het landgoed. **(1)**

We lopen via de toegangsweg richting het kasteel. Door de bomen zien we aan de linkerkant **Kasteel Hoekelum** opdoemen. **(2)**

We lopen door tot aan de wegsplitsing naar de hoofdingang van het kasteel en houden rechts aan naar de kaasboerderij van Van der Kamp. We volgen nu het pad links naar het **bruggetje** over de Hoekelumse Beek. **(4)**

Als we naar het kasteel kijken, zien we **vele oude bomen**, die in tijd van Heinrich Witte er ook al stonden, waaronder een boom met stamomtrek van 4,00 mtr. **(3)**

Na het **bruggetje over de Hoekelumse** beek gaan we rechtsaf, langs de beek. Na een aantal meter zijn we aangekomen bij de **ijskelder** van het kasteel. Vroeger stond op dit heuveltje een kapelletje. **(5)**

We vervolgen onze wandeling langs de Hoekelumse beek, die we aan onze rechterhand houden. Over de beek zijn twee bruggetjes gebouwd. Deze bruggetjes waren er 120 jaren geleden ook.

We vervolgen onze tocht en komen aan bij de **bron van de beek**. Het huidige beekwater wordt mechanisch naar boven gepompt. **(6)**

We lopen om de beekbron en vervolgen onze weg. Bij de vijfssprong nemen we het 2^e, brede zandpad van rechts en lopen alsmar recht door. Na 200 mtr. kruist ons pad een belangrijke, onverharde weg. Deze weg wordt de **Laarder allee** genoemd. Deze weg was in vroeger tijden, de doorgaande weg van Wageningen via Bennekom naar Ede. **(7)**

We lopen rechtdoor en volgen de pijlborden. We lopen nu omhoog. We bevinden ons op de **Donker allee**.

Na 500 kruist de weg een van de vele wildwallen. **(8)**

We lopen rechtdoor en bevinden ons nu op de **Toren allee**, de weg gaat nog steeds omhoog en maakt een kleine ronding naar rechts. Let bij de vijfssprong wel op de juiste pijlbebording.

We komen nu op het **hoogste punt (9)** uit van de wandeling over het landgoed. Op dit hoogste punt kijken we in westelijke richting naar kasteel Hoekelum. We staan nu ca. 50 meter boven zeeniveau. Op het heuveltje stond vroeger een houten uitkijktoren, dit torentje was in 1902 al verdwenen.

We gaan verder en volgen de pijlborden. We dalen weer af en lopen nu op de Toren allee. Dit gebied staat op de kaart als "**Wassenaarskamp**". **(10)**

Na 500 meter komen we bij een vijfssprong en nemen het 2^e pad van links. We komen aan bij het **Monument**. Lees de teksten op het monument. Het is destijds opgericht door de zonen van de Baron. **(11)**

We lopen nu door de Van Wassenaer tunnel. De tunnel is gebouwd onder de A12, die het landgoed doorsnijdt in een noordelijk en zuidelijk deel. Het tunneltje is gebouwd ter hoogte van het oorspronkelijk wandelpad.

We komen nu bij de **Oost-Breukelderweg** aan, die op de kaart van Witte beschreven staat als Breukelerweg. Deze weg staat al vele eeuwen op de kaart en was een belangrijke weg richting de Ginkel. **(12)**
We gaan na de tunnel eerst rechtsaf en na 30 meter linksaf.

We vervolgen onze weg richting het zuiden. Dit bosgedeelte werd **Balverenskamp** genoemd. We volgen de pijlborden.

We lopen over een door oude bomen omgeven onverharde weg. Rechts van ons ligt het thuishonk van de Bennekomse scouting. Dit bosgedeelte was ook eigendom van de Heren van Hoekelum. Het wandelpad gaat licht omhoog en maakt een flauwe bocht naar links. Bijna bovenaan gaan we een klein bospad rechtsaf in, in zuidelijke richting. Als we borden op de juiste wijze volgen komen we aan bij de onverharde Vossenweg. Destijds heette deze bosweg **Hallerbrinksweg**. **(13)**

In zijn Wandelgids beschrijft Heinrich Witte, dat we vanaf deze plek de kerktoren goed kunnen zien. Er was dus geen sprake van bos. Dit gebied was akker- en heideland. We vervolgen onze reis naar het westen over de onverharde Vossenweg.

We komen aan bij de **Selterskampweg**. Deze belangrijke weg, was er in 1902 nog niet. De Selterskampweg volgde de Ginkelseweg (nu de Heinrich Witteweg).

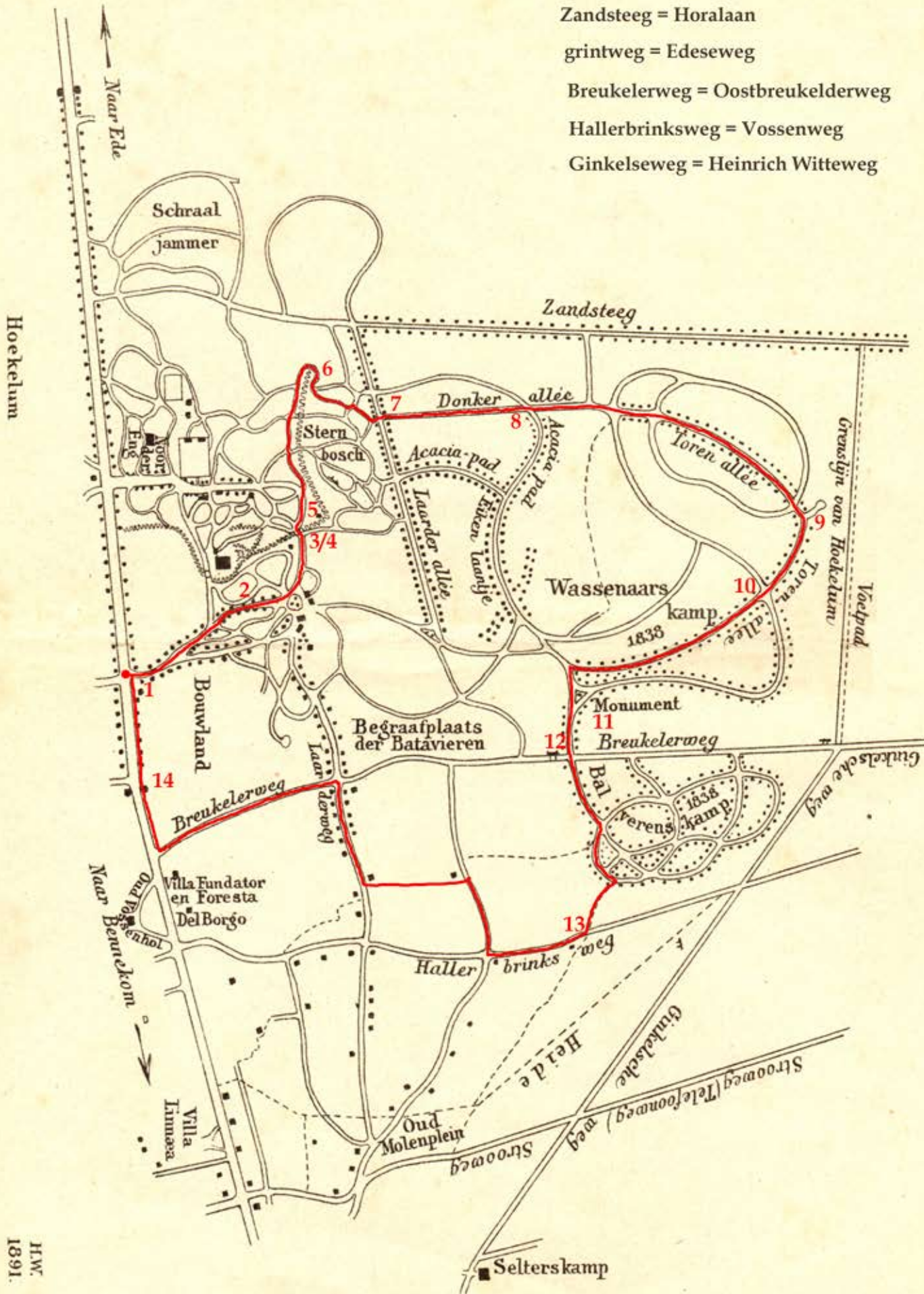
In de oorspronkelijke Wandelgids gaat de wandeling door richting het dorp. Wij gaan de Vossenweg in en slaan na 150 meter rechtsaf. We zijn nu in de **Albert Schweitzerlaan**. Dit was destijds de verlengde Laarweg, die in vroeger tijden overging in de Laarder Allee (de oude hoofdweg Wageningen-Bennekom-Ede). Na 200 meter gaan we linksaf (F.C. Dondersstraat) en na 300 meter rechtsaf (Fred Bantinglaan).

Om terug te gaan naar het beginpunt lopen we op de Oost-Breukelderweg westwaarts. Dit gedeelte is in de laatste eeuw enorm gewijzigd. Het voormalige Ziekenhuisterrein heeft de loop van de Oost-Breukelderweg vaak gewijzigd. Allereerst door de bouw van het ziekenhuis en later door de herinrichting van de nieuwbouw van de afgelopen jaren.

We gaan onder het viaduct van de A12 door en volgen het voetpad van de **Edeseweg** tot we weer bij de toegangsweg naar het Landgoed komen. **(14)**

Kaart 1902

- Zandsteeg = Horalaan
- grintweg = Edeseweg
- Breukelerweg = Oostbreukelderweg
- Hallerbrinksweg = Vossenweg
- Ginkelseweg = Heinrich Witteweg

Kaart 2021

